

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj 06 0 K 018231 24 Kž 3
Sarajevo, 24.09.2024. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Dragana Čorlije kao predsjednika vijeća, Sanele Rondić i Sedina Idrizovića kao članova vijeća, uz sudjelovanje Živane Roić kao zapisničarke, u krivičnom predmetu protiv optuženog B.G.G., zbog krivičnog djela Teška krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa iz člana 336. stav 2. u vezi sa članom 332. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbama kantonalne tužiteljice iz Travnika i braniteljice optuženog B.G.G., izjavljenim protiv presude Kantonalnog suda u Novom Travniku, broj 06 0 K 018231 23 K od 28.03.2024. godine, nakon održane sjednice vijeća dana 24.09.2024. godine, u prisustvu federalne tužiteljice Lejle Handžić Selimovića, braniteljice optuženog, advokata Branke Praljak iz Novog Travnika, a u odsustvu uredno obaviještenog optuženog B.G.G., donio je

PRESUDA

Žalba kantonalne tužiteljice iz Travnika se odbija kao neosnovana, a djelimično uvažava žalba braniteljice optuženog B.G.G., pa se presuda Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 06 0 K 018231 23 K od 28.03.2024. godine preinačava u odluci o krivičnopravnoj sankciji tako da se optuženi B.G.G., za krivično djelo Teška krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa iz člana 336. stav 2. u vezi sa članom 332. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, za koje je oglašen krivim tom presudom, uz primjenu člana 49. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) godina.

U ostalom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.

Obrazloženje

Presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku, broj 06 0 K 018231 23 K od 28.03.2024. godine, optuženi B.G.G. je oglašen krivim za krivično djelo Teška krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa iz člana 336. stav 2. u vezi sa krivičnim djelom Ugrožavanje javnog saobraćaja iz člana 332. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH) i osuđen je na kaznu zatvora u trajanju od 10 (deset) godina, u koju kaznu zatvora mu je, na osnovu člana 57. stav 1. KZ FBiH, uračunato vrijeme provedeno u pritvor počev od

12.06.2023. godine pa do 18.09.2023. godine. Na osnovu člana 77. stavovi 1., 2. i 3. KZ FBiH, optuženom je izrečena mjera sigurnosti zabrana upravljanja prevoznim sredstvom „B“ kategorije u trajanju od 2 (dvije) godine počev od dana pravomoćnosti presude, u koje vrijeme se neće uračunati vrijeme izvršenja izrečene kazne zatvora. Na osnovu člana 202. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), optuženi je djelimično oslobođen od obveze naknade troškova krivičnog postupka koji se odnose na obvezu plaćanja nagrade i nužnih izdataka postavljenog branitelja, dok je istovremeno obavezan na naknadu troškova krivičnog postupka koji se odnose na pristup svjedoka u visini od 51,00 KM, troškova sudskomedicinskog vještačenja u visini od 300,00 KM, prometnog vještačenja u visini od 1.200,00 KM, patologa 300,00 KM, prijevoza tijela 122,47 KM, što ukupno iznosi 1.973,47 KM, kao i na ime paušala u iznosu od 150,00 KM.

Protiv ove presude žalbe su izjavili kantonalna tužiteljica iz Travnika (kantonalna tužiteljica) i braniteljica optuženog B.G.G., advokat Branka Praljak iz Novog Travnika (braniteljica optuženog).

Žalbom kantonalne tužiteljice prvostepena presuda se pobija zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji, s prijedlogom da se optuženom izrekne „strožija“ kazna zatvora od kazne koja je izrečena u prvostepenom postupku.

Žalbom (i dopunom žalbe) braniteljice optuženog, prvostepena presuda se pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede Krivičnog zakona i odluke o krivičnopravnoj sankciji, s prijedlogom da se žalba uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje, ili pak preinači tako što će se optuženom izreći blaža kazna od izrečene.

Kantonalna tužiteljica je dostavila i odgovor na žalbu braniteljice optuženog u kojem je predložila da ovaj sud tu žalbu odbije kao neosnovanu. Odgovor na žalbu kantonalne tužiteljice dostavila je i braniteljica optuženog u kojem je predložila da se ta žalba odbije kao neosnovana.

Federalna tužiteljica je u podnesku broj T06 0 KTŽ 0033254 24 2 od 02.07.2024. godine, predložio da se žalba kantonalne tužiteljice uvaži, preinači presudu Kantonalnog suda u Novom Travniku, broj 06 0 K 018231 23 K od 28.03.2024. godine, na način da se optuženom Borisu Gućanin-Gazibarić izrekne kazna zatvora u dužem vremenskom trajanju, a da se žalba optuženog, izjavljena putem njegove braniteljice, odbije kao neosnovana.

Na sjednici vijeća ovog suda, koja je održana u smislu člana 319. stav 3. ZKP FBiH, u odsustvu uredno obaviještenog optuženog, federalna tužiteljica je izjavila da ostaje u cijelosti kod navoda i prijedloga iz pomenutog podneska. Braniteljica optuženog je izjavila da ostaje kod svih osnova, navoda i prijedloga iz svoje žalbe i njene dopune, kao i kod navoda i prijedloga iz odgovora na žalbu kantonalne tužiteljice, te je u bitnim dijelovima izložila žalbu i dopunu žalbe.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti u smislu člana 321. ZKP FBiH, pa je, imajući u vidu i navode iz odgovora na žalbu, odlučio kao u izreci ove presude iz razloga koji slijede:

Pobijajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, braniteljica optuženog je prigovorila da je izreka presude nerazumljiva. Prema datom obrazloženju u žalbi, nerazumljivost izreke presude se ogleda u tome što je nejasno mjesto na kojem je ostvaren kontakt vozila, da li na raskrsnici ili negdje drugo, obzirom da se izrekom presude utvrđuje da je optuženi u samoj raskrsnici jednim dijelom vozila prešao na lijevu kolovoznu traku. Potom, da se izrekom presude utvrđuje da se kontakt vozila desio na 0,2 m od središnje linije koja razdvaja kolovozne trake i to na desnoj kolovoznoj traci, na onoj kojom se i trebalo kretati vozilo kojim je upravljao optuženi, pa je nejasno u čemu se ogleda krivnja optuženog za saobraćajnu nezgodu. Dalje, da kod utvrđenja da je kontakt vozila bio na desnoj kolovoznoj traci i to sa prednjim dijelom vozila Peugeot koje se kretalo iz suprotnog smjera, iako se to ne navodi u izreci presude, što je prema stavu braniteljice nedopušteno, pa je nejasno šta je zapravo uzrok saobraćajne nezgode. Dakle, potpuno je nejasno u kakvoj je uzročno posljedičnoj vezi kršenje opisanih saobraćajnih pravila sa saobraćajnom nezgodom, jer u izreci presude nisu navedene činjenice i okolnosti iz kojih bi bilo vidljivo da uzrok saobraćajne nezgode leži u konkretnom kršenju nekog od saobraćajnih pravila koje je učinio optuženi prilikom upravljanja vozilom. Odbrani nije jasno na temelju čega sud nalazi da je optuženi skrivio saobraćajnu nezgodu koja se desila u saobraćajnoj traci koja je namijenjena za kretanje vozila iz smjera iz kojeg se optuženi i kretao. U žalbi je ukazano i da se u izreci presude navodi da je optuženi „bio svjestan da na taj način može izazvati opasnost za učesnike u saobraćaju i pristajući na to“, a da se ne navode činjenice i okolnosti iz kojih ta svijest, a naročito opasnost proizilazi.

Ovi žalbeni navodi braniteljice optuženog nisu osnovani.

Prije svega, optuženi je oglašen krivim što je „...dovodeći se u alkoholizirano stanje sa koncentracijom alkohola u krvi od 1,35 promila, postupio suprotno odredbama člana 174. stav 1. i 2., član 25. stav 1., člana 44. stav 1., član 50. stav 1., člana 38. i člana 39. stav 1. i stav 2. Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u BiH, tako što se vozilom marke Audi A3 (...) uključio u javni promet u pravcu Novog Travnika, (...) krećući se magistralnim putem M16.4 iz pravca Bugojna u pravcu Novog Travnika i prilazeći raskrižju magistralne ceste M16.4 sa lokalnim putem za mjesto Pečuj s desne strane i priključnim putem za gradsku zonu Novog Travnika s lijeve strane, iako je prometnim znakom na tom dijelu puta brzina ograničena na 50 km/h, te iako je znao da se približava raskrsnici nije vozio sa povećanom oprežnošću već je nastavio kretanje nedozvoljenom brzinom od 102 km/h u zoni u kojoj je zbog raskrižja prometnim znakom ograničena brzina do 50 km/h, te nije vozilo držao u kretanju na desnoj kolovoznoj traci gledano u njegovom pravcu kretanja, zbog čega je u samoj raskrsnici dijelom vozila na udaljenosti od 0,78 m od središnje linije prešao na lijevu kolovoznu traku, svjestan da na taj način može izazvati opasnost za učesnike u saobraćaju i pristajući na to, uslijed čega je prednjim desnim dijelom svog vozila na udaljenosti od 0,20 m od središnje linije na desnoj kolovoznoj traci ostvario direktan kontakt prednjim desnim dijelom svog vozila sa prednjim desnim dijelom vozila marke Peugeot 108 reg. oznaka ... kojim je iz suprotnog pravca upravljao oštećeni I.S. dozvoljenom brzinom od 50 km/h, sa suputnicima u vozilu oštećenima malodobnim I.P., E.O. i S.O., od kojeg udara te odbačaja vozila Peugeot, su zadobili teške tjelesne povrede...“. Iz navedenog činjeničnog opisa slijedi da izreka prvostepene presude sadrži činjenice i okolnosti koje opisuju postojanje uzročno-posljedične veze između utvrđenih kršenja propisa o javnom saobraćaju (radnji koje je kritične prilike u saobraćaju preduzeo optuženi –

kretanje nedozvoljenom brzinom od 102 km/h u zoni u kojoj je zbog raskrižja prometnim znakom ograničena brzina do 50 km/h i pod uticajem alkohola, sa koncentracijom 1,35 promila alkohola u krvi, približavao se raskrižju bez da je upravljao povećanim oprezom, ne krećući se svojom kolovoznom trakom bliže desnoj ivici kolnika) sa uzrokom saobraćajne nezgode, kao i činjenice i okolnosti iz koji proizilazi psihički odnos učinitelja naspram djela (eventualni umišljaj), odnosno da se optuženi nije pridržavao saobraćajnih propisa (opisano u izreci) i da je zbog takvog postupanja ostvario direktan kontakt prednjim desnim dijelom svog vozila sa prednjim desnim dijelom vozila marke Peugeot 108 reg. oznaka ... kojim je iz suprotnog pravca upravljao oštećeni I.S. dozvoljenom brzinom od 50 km/h, sa suputnicima u vozilu oštećenima malodobnim I.P., E.O. i S.O., dakle zabranjena posljedica koja se ogleda u dovođenju u opasnost život ljudi, gdje na strani optuženog postoji i pristajanje na ovako određenu posljedicu. Stoga, neosnovano je braniteljica prigovorila da je izreka presude nerazumljiva jer u izreci presude nisu navedene činjenice i okolnosti iz kojih bi bilo vidljivo da uzrok saobraćajne nezgode leži u konkretnom kršenju nekog od saobraćajnih pravila koje je učinio optuženi prilikom upravljanja vozilom i da se u izreci presude ne navode činjenice i okolnosti iz kojih ta svijest, a naročito opasnost proizilazi, pa da je time učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Što se tiče žalbenih navoda kojim je braniteljica obrazložila ovu bitnu povredu, da je nejasno u čemu se ogleda krivnja optuženog za saobraćajnu nezgodu jer se kontakt vozila desio na 0,2 m od središnje linije koja razdvaja kolovozne trake i to na desnoj kolovoznoj traci, na onoj kojoj se i trebalo kretati vozilo kojim je upravljao optuženi i na temelju čega sud nalazi da je optuženi skrivio saobraćajnu nezgodu koja se desila u saobraćajnoj traci koja je namijenjena za kretanje vozila iz smjera iz kojeg se optuženi i kretao, se de facto odnose na osporavanje pobijanom presudom utvrđenog činjeničnog stanja, pa navedeni žalbeni prigovori ne mogu biti razmatrani u okviru žalbenog osnova u smislu odredbe člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH. Žalbeni navod braniteljice kojim obrazlaže naprijed navedenu bitnu povredu, da ostaje nejasno mjesto na kojem je ostvaren opisani kontak (u izreci presude je opisano mjesto kontakta), je u suprotnosti sa daljim slijedom obrazloženja žalbe, kojim braniteljica ukazuje koje zaključke suda odbrana ne osporava, pored ostalih, da je optuženi upravljao opisanim vozilom i da je po dolasku u raskrsnicu magistralne ceste M16.4 sa lokalnim putem za naseljeno mjesto Pečuj s desne strane i priključnim putem za gradsku zonu Novog Travnika s lijeve strane, učestvovao u saobraćajnoj nezgodi, odnosno u sudaru sa putničkim motornim vozilom Peugeot. Osporavanje u žalbi činjeničnih utvrđenja suda po pitanju samog mjesta kontakta, ne mogu poslužiti kao argument za žalbeni osnov bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH i isti će biti razmatran u okviru žalbenog osnova pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

S tim u vezi, osporavajući pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u pobijanoj presudi, braniteljica optuženog je u žalbi osporila zaključak suda o krivnji optuženog za saobraćajnu nezgodu jer, kako je već naprijed navedeno, kontakt vozila se desio na 0,2 m od središnje linije koja razdvaja kolovozne trake i to na desnoj kolovoznoj traci, na onoj kojoj se i trebalo kretati vozilo kojim je upravljao optuženi, pa da je nejasno na temelju čega sud nalazi da je optuženi skrivio saobraćajnu nezgodu koja se desila u saobraćajnoj traci namijenjenoj za kretanje vozila iz smjera iz kojeg se optuženi i kretao. Potom, braniteljica smatra da je pogrešan zaključak suda kod ocjene nalaz i mišljenje vještaka saobraćajne struke Stipe Marinovića, prema kojem

zaključku pitanja odbrane ovom vještaku su imala za cilj da nalaz dovede u sumnju. Obrazložila je da se iz zapisnika sa glavnog pretersa od 27.02.2024. godine, u dijelu u kojem je odbrana optuženog postavljala pitanja vještaku, jasno vidi da pitanja nisu imala za cilj koji nalazi sud, nego su bila postavljena radi razjašnjenja nekih bitnih činjenica (dužina preglednosti puta, ispravnosti vozila, mogućnosti mimoilaženja vozila, kršenju saobraćajnih propisa od strane vozača vozila Peugeot i uzročno – posljedičnoj vezi tih kršenja sa nastankom saobraćajne nezgode), međutim, sud očito ne prihvata sve ono što je u svom nalazu i mišljenju utvrdio vještak. U nastavku žalbe braniteljica ukazuje na dijelove iskaza vještaka saobraćajne struke (kao i njegov nalaz i mišljenje), koje prema njenoj tvrdnji prvostepeni sud nije cijenio, a što prema njenom mišljenju ide u prilog žalbenoj tezi da propusti vozača vozila Audi (optuženog), koje braniteljica ne osporava, ne stoje u uzročno – posljedičnoj vezi sa nastankom saobraćajne nezgode, pa s tim u vezi osporila je zaključak suda iz kojeg proizilazi da je uzrokom saobraćajne nezgode zapravo činjenica da je optuženi kršio materijalno pravne propise, koji zaključak braniteljica smatra pogrešnim, ustvrdivši da nije utemeljen na dokazima za koje sud nalazi da su dostatni za rješavanje svih odlučnih činjenica vezanih za dinamiku nastanka saobraćajne nezgode.

Ovi žalbeni navodi ne mogu dovesti u pitanje pravilnost pobijane presude.

Iz obrazloženja prvostepene presude (str. 13. do 18.) proizilazi da je prvostepeni sud izložio nalaz i mišljenje ovog vještaka o čemu je vještak ispitan kako direktno od strane tužitelja tako i unakrsno od strane odbrane, a koji sud u cjelosti prihvata kao stručan i pouzdan obzirom da je vještak na glavnom pretresu jasno i argumentirano dao odgovore na postavljena pitanja obrane koja su, prema stavu prvostepenog suda, imala za cilj da nalaz dovedu u sumnju. Prema datom obrazloženju, prvostepeni sud je temeljem ovog dokaza, kao i dokaza vještačenja alkohola u krvi optuženog, nalaza i mišljenja vještaka za sudsku medicinu dr. Hasana Muminagić, zapisnika o uviđaju, fotodokumentacije, crteža lica mjesta i dr., utvrdio da je optuženi upravljajući sa vozilom u vrijeme nastanka ove prometne nezgode bio u alkoholiziranom stanju sa koncentracijom alkohola od 1,35 promila, pa da je uslijed stanja u kome se nalazio krećući se nedozvoljenom brzinom od 102 km/h, iako je postavljenim prometnim znakom izričitih naredbi II-34 „ograničenje brzine sa ispisanim brojem 50“ i iako se približavao raskrižju, ne držeći vozilo u kretanju na desnoj kolovoznoj traci gledano u njegovom pravcu kretanja, zbog čega je u samoj raskrsnici dijelom vozila na udaljenosti od 0,78 m od središnje linije prešao na lijevu kolovoznu traku iz pravca Bugojna, uslijed čega je prednjim desnim dijelom svog vozila na udaljenosti od 0,20 m od središnje linije na desnoj kolovoznoj traci ostvario direktan kontakt prednjim desnim dijelom svog vozila sa prednjim desnim dijelom vozila marke Peugeot 106 kojim je iz suprotnog pravca upravljao oštećeni I.S., nakon čega je vozilo Audi u cijelosti poništilo kinetičku energiju vozila Peugeot, te ga vratilo unazad u odnosu na smjer iz koga se prethodno kretalo na udaljenosti od 11 metara. Na oba vozila je nastupila takva šteta da se nisu mogli ispitati sustavi za upravljanje i kočenje, jedno lice je smrtno stradalo, a tri osobe su naročito teško tjelesno povrijeđene. Prvostepeni sud je imao u vidu, a to proizilazi iz obrazloženja presude, da je vještak saobraćajne struke potvrdio da su vozači i jednog i drugog vozila mogli vidjeti jedan drugog na udaljenosti od oko 100 m (što potvrđuje i izjava svjedoka oštećenog I.S., da je vidio da nakon izlaska iz blage krivine vozilo tamne boje direktno ide na njega velikom brzinom), da je u datoj prometnoj situaciji (prema kazivanju vještaka) bio moguć prolaz vozila Audi bez zaustavljanja kao i vozila Peugeot bez obzira na položaj vozila Audi.

Također, da je vještak prometne struke naveo propuste oba vozača, odnosno kršenje prometnih propisa koja su učinila oba vozača, pa je tako na strani optuženog našao da je vozio nedozvoljenom brzinom i pod utjecajem alkohola, te da je u vožnji jednim dijelom vozila i to onim 0,78 m od njegove ukupne širine koja iznosi 1,80 metara prešao na lijevu kolovoznu traku. Kod vozača vozila Peugeot nalazi da je u vožnji sa pretežnim dijelom od 1,32 metra od ukupne širine vozila koja iznosi 1,52 m, prešao na svoju lijevu kolovoznu traku.

Iz razloga datih u obrazloženju pobijane presude slijedi da je prvostepeni sud, pri donošenju zaključka da je optuženi prekršio odredbe članova 174. stav 1. i 2., član 25. stav 1., člana 44. stav 1., član 50. stav 1., člana 38. i člana 39. stav 1. i stav 2. Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u Bosni i Hercegovini, jer se kretao brzinom većom od brzine predviđene za naseljeno mjesto i pod uticajem alkohola, sa koncentracijom 1,35 promila alkohola u krvi, približavao se raskrižju bez da je upravljao povećanim oprezom, ne krećući se svojom kolovoznom trakom bliže desnoj ivici kolnika i da je ovakvo kršenje propisa od strane optuženog u uzročno-posljedičnoj vezi sa nastalom saobraćajnom nezgodom i smrtnom posljedicom kod oštećenog I.P., te teških tjelesnih povreda I.S., E.O., S.O., kao i lakih tjelesnih povreda kod oštećenog P.B., cijenio iskaz i nalaz i mišljenje vještaka saobraćajne struke iz kojeg proizilazi da se optuženi kritične prilike kretao brzinom od 102 km/h (dozvoljen brzina je 50 km/h), da vozilo nije držao bliže desnoj ivici kolovozne trake, te je vozilom prešao 0,78 m od središnje linije u lijevu kolovoznu traku namijenjenu za kretanje vozila iz suprotnog smjera, i da je bio pod utjecajem alkohola 1,35 promila, te da je optuženi kao vozač vozila Audi uočio opasnost iz suprotnog smjera i započeo kočenje, jer je ostao trag desnih kotača u dužini od 7 metara i to u vremenu kad je već koristio obje prometne trake. Kako je to utvrdio vještak prometne struke, sa ovom koncentracijom alkohola u krvi vrijeme reakcije vozača je bitno produženo pa iznosi 1,40 sekundi umjesto standardnih 0,87 sekundi, a dužina zaustavnog puta za vozilo Audi je iznosila 98,56 metara. Pored navedenog, prvostepeni sud je cijenio da iz pomenutog dokaza proizilazi (vidljivo i iz fotografije br. 14 Fotodokumentacije prometne nezgode od 05.07.2024. godine) da se oštećeni I.S. neposredno prije prometne nezgode kretao propisanom brzinom od 50 km/h i da je evidentno kršenje prometnih propisa i od strane oštećenog I.S. koji je sa vozilom Peugeot također prešao u lijevu prometnu traku 1,32 m od središnje linije.

Imajući u vidu naprijed navedeno, neosnovano braniteljica prigovara da sud ne prihvata sve ono što je u svom nalazu utvrdio vještak u odnosu na uzrok saobraćajne nezgode, jer je prvostepeni sud u cjelosti prihvatio nalaz i mišljenje vještaka po pitanju uzroka saobraćajne nezgode, a što je vidljivo iz datog prikaza obrazloženja prvostepene presude. Kako se zaključak suda o kršenju saobraćajnih propisa (opisani u izreci presude) od strane optuženog temelji na konkretnim dokazima na koje se prvostepeni sud pozvao pri utvrđivanju krivnje optuženog, neosnovan je i prigovor braniteljice da je takav zaključak pogrešan i da nije utemeljen na dokazima za koje sud nalazi da su dostatni za rješavanje svih odlučnih pitanja vezanih za dinamiku nastanka saobraćajne nezgode.

Dalje je braniteljica u žalbi navela da je vještak saobraćajne struke u svom nalazu i mišljenju utvrdio da je i vozač I.S., koji je upravljao vozilom Peugeot iz suprotnog smjera, u vožnji sa vozilom prešao na dio kolovoza namijenjenog za saobraćaj iz suprotnog smjera i da je u trenutku kontakta sa vozilom kojim je upravljao optuženi, 1,32 m od ukupne širine od 1,50 m

zahvatao svoju lijevu kolovoznu traku, tako da se samo 0,20 m vozilo Peugeot nalazilo na desnoj kolovoznoj traci kojom se trebalo kretati. Potom da je u situaciji kada je nesporno utvrđeno da se lijeva strana vozila Audi u trenutku sudara nalazila na lijevoj saobraćajnoj traci posmatrano iz smjera iz kojeg je dolazilo, na udaljenosti od 0,78 m od središnje crte na kolovozu, a lijeva strana vozila Peugeot se nalazila na lijevoj saobraćajnoj traci u smjeru kretanja ovog vozila na udaljenosti od 1,32 m od središnje crte na kolovozu, da je optuženi prije kontakta vozila kočio, što dokazuju tragovi kočenja ovog vozila nađeni na licu mjesta u dužini od 7 m, iz čega vještak zaključuje da je uočio opasnost na putu, da iza vozila Peugeot nisu ostali tragovi kočenja niti tragovi naglog skretanja u cilju izbjegavanja izravnog sudara ova dva vozila, jasno je da je sud bio u obavezi (u presudi) dati odgovor na odlučno pitanje kako se vozilo Peugeot u trenutku kontakta našlo na svojoj lijevoj kolovoznoj traci. Prema žalbenim navodima, prvostepeni sud je izveo pogrešan zaključak da se ovo vozilo našlo na svojoj lijevoj saobraćajnoj traci zbog instiktivne reakcije vozača I.S.a na iznenadnu opasnost koju je imao namjeru izbjeći skretanjem u lijevo. U vezi sa navedenim, braniteljica je osporila ocjenu suda o vjerodostojnosti iskaza pomenutog svjedoka temeljem kojeg je sud izveo prednji zaključak. Oспорavajući iskaz ovog svjedoka, braniteljica je dalje u žalbi istakla da se svjedok tek 20 dana prije glavnog pretersa sjetio da je neposredno prije prometne nezgode primijetio auto iz suprotnog smjera kako velikom brzinom ide direktno prema njemu, to jest prema njegovoj prometnoj traci zbog čega je imao reakciju da smota naglo volan u lijevu stranu pokušavajući da ga izbjegne. Braniteljica smatra da je sud prije odluke hoće li ovom svjedoku pokloniti vjeru, morao cijeniti njegov cjelokupan iskaz i zaključiti da svjedok o provjerljivim činjenicama nije govorio istinu. Tako je izjavio da je mlđb. I.P. koji je sjedio na mjestu suvozača u njegovom vozilu, bio vezan sigurnosnim pojasom, dok iz Zapisnika o uviđaju poizilazi da to nije istina. Isto se odnosi i na saputnice mlđb. Sestre O. Nadalje, da je ovaj svjedok za nepune dvije godine koliko je prošlo od kada je položio vozački ispit, toliko puta kršio saobraćajne propise da je ponovo upućen na polaganje vozačkog ispita, što potvrđuju dokazi koje je izvela odbrana, a koje sud nije uzeo prilikom ocjene vjerodostojnosti njegovog iskaza. Dalje, da iz nalaza i mišljenja vještaka saobraćajne struke proizilazi da nisu ostali tragovi kočenja niti naglog skretanja, te da ovaj vještak nije mogao dati odgovor na pitanje koji su razlozi kretanja vozila Peugeot lijevom saobraćajnom strukom, međutim, sud i pored toga nalazi da nisu morali ostati tragovi naglog skretanja, a što je, prema stavu braniteljice proizvoljno jer sud o ovome nema potrebno stručno znanje i takvo mišljenje jedino je bio ovlašten dati vještak saobraćajne struke. Braniteljica se u žalbi pozvala na zapisnik o glavnom pretersu od 27.02.2024. godine (str. 12., 13. i 14.) na kojem su zabilježena pitanja postavljena vještaku, iz kojih se vidi da prednja pitanja sud nije postavio vještaku. Dalje je u žalbi navedeno da je vještak saobraćajne struke u više navrata iznio mišljenje da se vozilo Peugeot u vožnji kretalo tako da je širinom od 1,30 m zahvatalo svoju lijevu saobraćajnu traku, a što proizilazi iz tragova koji su na licu mjesta ostali iza vozila kojim je upravljao optuženi, trag kočenja u dužini od 7 metara, koji po mišljenju vještaka ukazuje da je optuženi reagirao na uočenu opasnost. Braniteljica je mišljenja da je jedina uočena opasnost ta da mu u susret dolazi vozilo Peugeot koje se kreće svojom lijevom saobraćajnom trakom i opravdanost takvog mišljenja ponovo nalazi u nalazu i mišljenju vještaka, da se vozilo Audi moglo mimoći sa vozilom Peugeot da se isto kretalo propisno svojom desnom saobraćajnom trakom. Nadalje, da pri donošenju zaključka da iza vozila nisu morali ostati tragovi naglog skretanja, sud nije uzeo u obzir utvrđeni položaj vozila Peugeot u trenutku kontakta, a što proizilazi iz nalaza i mišljenja vještaka saobraćajne struke, tj. da je bio pravolinijski u odnosu na središnju crtu na kolovozu. Braniteljica je ukazala da je ovo vještak više puta ponovio na glavnom pretresu održanom 27.02.2024. godine, odgovarajući na

pitanja tužiteljice „U kakvom je položaju vozilo Peugeot bilo prilikom kontakta...“, gdje je vještak odgovorio „da se vozilo nalazilo u približno paralelnom položaju u odnosu na uzdužnu osu kolovoza, da ne vidi skretanje, nije došlo do udara sa bočne strane nego sa prednje strane prema zadnjoj strani vozila.“ Sve navedeno, prema žalbenim navodima, dokazuje da vozač vozila Peugeot nije izvršio nikakvu, a naročito naglu radnju skretanja, odnosno da je zapravo vozio pretežno lijevom saobraćajnom trakom. Konačno, da je sud potpuno zanemario odgovor vještaka na pitanje „je li propust vozača vozila Peugeot“ da se u vožnji kreće svojom lijevom saobraćajnom trakom u uzročno – posljedičnoj vezi sa nastankom saobraćajne nezgode“, odgovorio „Sasvim sigurno da“.

Ovi žalbeni navodi ne mogu dovesti u pitanje pravilnost pobijane presude.

Provjeravajući naprijed navedene žalbene prigovore, ovaj sud je utvrdio da je prvostepeni sud cijenio iskaz svjedoka – oštećenog I.S.a, koji je na glavnom pretresu izjavio da je neposredno prije prometne nezgode primijetio auto iz suprotnog smjera kako velikom brzinom ide direktno prema njemu, to jest prema njegovoj prometnoj traci zbog čega je imao reakciju da smota naglo volan u lijevu stranu pokušavajući da ga izbjegne. Kako to proizilazi iz obrazloženja prvostepene presude, prvostepeni sud je cijenio tačnim ove njegove navode, bez obzira što je vještak prometne struke utvrdio da vozilo Peugeot na kolovozu nije ostavio vidljive tragove niti kočenja, niti naglog skretanja, zaključivši da od takve njegove reakcije i nisu morali ostati tragovi (na pitanje kako suda tako i obrane, vještak nije mogao odgovoriti koji su razlozi kretanja vozila Peugeot lijevom prometnom trakom, niti je vještak utvrdio razlog kretanja vozila Audi na način da je skoro polovinom širine vozila zahvatio svoju lijevu kolovoznu traku neposredno prije kontakta). Dalje, uvidom u zapisnik o glavnom pretresu od 27.02.2024. godine, proizilaze tačnim navodi braniteljice da sud nije vještaku postavljao pitanja na okolnosti tragova kočenja u smislu da li u situaciji naglog skretanja uopće moraju ostati tragovi, a da pri tome prvostepeni sud prihvata tačnim iskaz ovog svjeka na pomenutu okolnost zaključivši da od takve njegove reakcije i nisu morali ostati tragovi, što je u domenu vještaka saobraćajne struke, kako to pravilno u žalbi braniteljica ukazuje. Pored navedenog, prvostepeni sud pri izvođenju pomenutog zaključka nije uzeo u obzir iskaz vještaka, kao i njegov nalaz i mišljenje, da se vozilo Peugeot nalazilo u približno paralelnom položaju u odnosu na uzdužnu osu kolovoza, da ne vidi skretanje i da nije došlo do udara sa bočne strane nego sa prednje strane prema zadnjoj strani vozila. Međutim, i pored ukazanih (u žalbi) nedostataka u pobijanoj presudi, žalbeni navodi braniteljice ne mogu dovesti u pitanje pravilnost pobijane presude.

Naime, bez obzira što je prvostepeni sud prihvatio tačnim iskaz svjedoka – oštećenog I.S.a (da se ovo vozilo našlo na svojoj lijevoj saobraćajnoj traci zbog instiktivne reakcije vozača I.S.a na iznenadnu opasnost koju je imao namjeru izbjeći skretanjem u lijevo), dalje je prvostepeni sud konstatovao da je evidentno kršenje prometnih propisa i od strane oštećenog I.S.a. U vezi sa navedenim, pri izvođenju zaključka o doprinosu oštećenog (vozača vozila Peugeot) prvostepeni sud je cijenio nalaz i mišljenje vještaka saobraćajne struke (proizilazi iz obrazloženja presude) iz kojeg slijedi da se propust na strani vozača vozila Peugeot ogleda u tome što je vozilom prešao u lijevu prometnu traku 1,32 m od središnje linije (prešao u suprotnu kolovoznu traku). Međutim, navedeno ne može imati za posljedicu zaključak da je glavni i isključivi uzrok saobraćajne nezgode to što je vozač I.S., vozilom Peugeot prešao u lijevu prometnu traku 1,32 m od središnje linije, na čemu braniteljica u žalbi istrajava, obzirom da je

prema pomenutom nalazu uzrok saobraćajne nezgode i brzina kojom se kretalo vozilo Audi (brzina vožnje vozila Audi prije sudara iznosila 102 km/h, dok je sudarna brzina vozila Audi iznosila 95 km/h), da je u vožnji optuženi sa vozilom dijelom prešao na dio kolovoza namijenjenog za saobraćaj vozila iz suprotnog smjera, da je vozilom upravljao pod utjecajem alkohola čije je koncentracija u krvi vozača u vrijeme događanja nezgode iznosila 1,31 promil. Dakle, pri takvoj brzini vozilom je prešao 0,78 m od središnje linije u lijevu kolovoznu traku namijenjenu za kretanje vozila iz suprotnog smjera, vozilo nije držao bliže desnoj ivici kolovozne trake, te je i pri svemu tome bio pod utjecajem alkohola 1,35 promila. Sve navedeno, i po ocjeni ovog suda, jasno upućuju na zaključak, da kršenje saobraćajnih propisa od strane optuženog predstavlja jedan od uvjeta kojim je uspostavljena krivičnopravna relevantna uzročna veza sa nastankom ove saobraćajne nezgode. Dalje ovaj sud nalazi, da je prvostepeni sud pravilno postupio kada je radnje oštećenog I.S.a, za koje je utvrdio da također predstavljaju kršenja saobraćajnih propisa, uzeo u obzir kao doprinos oštećenog nastupanju predmetne saobraćajne nezgode i to cijenio kao olakšavajuću okolnost na strani optuženog, a ne kao okolnosti koje ekskulpiraju optuženog od krivice. Iz navedenih razloga, činjenica da je i oštećeni I.S. upravljajući motornim vozilom „Peugeot“, također kritične prilike prekršio saobraćajne propise (sa vozilom Peugeot prešao u lijevu prometnu traku 1,32 m od središnje linije), te na taj način i on doprinio nastupanju predmetne saobraćajne nezgode, što je prvostepeni sud našao dokazanim, na čemu braniteljica istrajava u žalbi (nalazi da je to uzrok saobraćajne nezgode, a ne propusti njenog branjenika), nemaju značaja koji im braniteljica optuženog nastoji dati u žalbi, jer ne dovode u pitanje postojanje uzročne veze između radnji optuženog i nastupanja predmetne saobraćajne nezgode, kako to pravilno zaključuje prvostepeni sud. Stoga, neprihvatljivi su žalbeni navodi da ne postoji uzročna veza između radnji koje je poduzeo optuženi i posljedice koja je nastupila i da je jedini uzrok nastanka saobraćajne nezgode to što je vozač vozila Peugeot pretežnim dijelom (1,32 m) vozilom bio u lijevoj saobraćajnoj traci gledano iz pravca kretanja ovog vozila.

Budući da je sud u obrazloženju pobijane presude dao jasne i određene razloge za zaključak da je optuženi postupio protivno odredbama članova 174. stav 1. i 2., član 25. stav 1., člana 44. stav 1., član 50. stav 1., člana 38. i člana 39. stav 1. i stav 2. ZOOPS BiH, jer se kretao nedozvoljenom brzinom i pod uticajem alkohola, približavao se raskrižju bez da je upravljao povećanim oprezom, ne krećući se svojom kolovoznom trakom bliže desnoj ivici kolnika i da je ovakvo kršenje propisa od strane optuženog u neposrednoj uzročno-posljedičnoj vezi sa nastalom saobraćajnom nezgodom i smrtnom posljedicom kod oštećenih I.P., te teških tjelesnih povreda I.S., E.O., S.O. kao i lakih tjelesnih povreda kod oštećenog P.B., imajući pri tome u vidu i propust koji je napravio vozač vozila Peugeot, odnosno njegov doprinos – što je došlo do izražaja prilikom odmjeravanja kazne, rukovodeći se pri tome nalazom i mišljenjem vještaka saobraćajne struke, to su bez značaja žalbeni navodi braniteljice (iz žalbe i dopune žalbe) kojim osporava ocjenu suda o vjerodostojnosti iskaza svjedoka I.S.a, u dijelu u kojem tvrdi da je uočio kako mu u susret dolazi vozilo koje se kreće njegovom saobraćajnom trakom, pa je naglo skrenuo u lijevo.

Nadalje, kada braniteljica u žalbi navodi da je vještak saobraćajne struke u više navrata iznio mišljenje da se vozilo Peugeot u vožnji kretalo tako da je širinom od 1,32 m zahvatalo svoju lijevu saobraćajnu traku, da je trag kočenja u dužini od 7 metara vozila Audi (kojim je upravljao optuženi) zbog uočene opasnosti da mu u susret dolazi vozilo Peugeot koje se kreće

svojom lijevom saobraćajnom trakom i da se vozilo Audi moglo mimoći sa vozilom Peugeot da se isto kretalo propisno svojom desnom saobraćajnom trakom, zanemaruje iskaz vještaka sa glavnog pretresa (koji je prvostepeni sud cijenio), da je optuženi kao vozač vozila Audi koji je uočio opasnost iz suprotnog smjera i započeo kočenje u vremenu kad je već koristio obje prometne trake, kao i to da je vještak izjavio „Bez obzira na ovakav položaj vozila Audi na mjestu nezgode bilo je dovoljno prostora sa desne strane za siguran prolaz vozila Peugeot. Sa druge strane bez obzira na ovakav položaj vozila Peugeot sa desne strane bilo je sasvim dovoljno prostora za nesmetan prolazak vozila Audi. Dogodilo se da se nisu uspjeli izbjeći“. Nadalje, suprotno žalbenom navodi da je sud potpuno zanemario odgovor vještaka na pitanje „je li propust vozača vozila Peugeot“ da se u vožnji kreće svojom lijevom saobraćajnom trakom u uzročno – posljedičnoj vezi sa nastankom saobraćajne nezgode“, odgovorio „Sasvim sigurno da“, ne može dovesti u pitanje zaključak suda o krivnji optuženog, iz razloga što je vještak odgovarajući na postavljeno pitanje braniteljice potvrdio dio svog nalaza i mišljenja u kojem je konstatovao propuste vozača vozila Peugeot, dok braniteljica optuženog zanemaruje dio nalaza i mišljenja kao i iskaz vještaka u odnosu na utvrđene propuste optuženog koji su također bili uzrokom saobraćajne nezgode.

Osporavajući pobijano presudu zbog povrede Krivičnog zakona, braniteljica optuženog je u žalbi navela da se kontakt vozila kojim je upravljao optuženi i vozila Peugeot koje se kretalo iz suprotnog smjera desio na desnoj saobraćajnoj traci gledano iz smjera kretanja vozila optuženog pa da u prednjim kršenjima saobraćajnih pravila nema obilježja krivičnog djela iz člana 336. stav 2. u vezi sa članom 332. stav 1. KZ FBiH, jer upravljanje vozilom pod utjecajem alkohola i brzinom većom od dozvoljene, pa i propust da se vozilom kreće svojom desnom saobraćajnom trakom, ukoliko to nije uzrokom saobraćajne nezgode, jeste prekršaj, a ne krivično djelo. Kako je sud opisano kršenje saobraćajnih propisa od strane optuženog pravno kvalifikovao kao krivično djelo, to je po mišljenju odbrane povrijedio Krivični zakon na štetu optuženog.

Ovi žalbeni navodi su neprihvatljivi.

Naime, optuženom je stavljeno na teret izvršenje predmetnog krivičnog djela na način opisan u potvrđenoj optužnici (preuzeto izrekom pobijane presude), što uključuje i postojanje uzročne veze između opisanih radnji optuženog i predmetne saobraćajne nezgode. Našavši da je činjenični supstrat optužnice dokazan, uključujući pri tome i postojanje pomenute uzročne veze, prvostepeni sud je donio presudu kojom je optuženog oglasio krivim. Ovaj sud nalazi da prethodno navedene radnje optuženog, koje i po ocjeni ovog suda predstavljaju kršenja saobraćajnih propisa, jesu u konkretnom slučaju ugrozile javni saobraćaj i dovele u opasnost život ljudi sa krajnjom posljedicom koja se ogleda u smrtnom ishodu za saputnika u vozilu Peugeot I.P., odnosno nastupanju teških tjelesnih povreda I.S., E.O., S.O. također saputnika u vozilu Peugeot i lakih tjelesnih povreda kod oštećenog P.B. saputnika u vozilu Audi kojim je upravljao optuženi. Kako je prvostepeni sud pravilno zaključio da je predmetna saobraćajna nezgoda u uzročnoj vezi s kršenjem članova 174. stav 1. i 2., član 25. stav 1., člana 44. stav 1., član 50. stav 1., člana 38. i člana 39. stav 1. i stav 2. ZOBS BiH, te da radnje optuženog u vezi sa kršenjem tih saobraćajnih propisa sadrže obilježje krivičnog djela Teško krivično djelo protiv sigurnosti javnog prometa iz člana 336. stav 2. u vezi sa krivičnim djelom Ugrožavanje javnog prometa iz člana 332. stav 1. KZ FBiH, pravilnu primjenu Krivičnog zakona ne može dovesti u pitanje žalbena tvrdnja braniteljice da se kontakt vozila desio na desnoj saobraćajnoj traci

gledano iz smjera kretanja vozila optuženog pa da u prednjim kršenjima saobraćajnih pravila nema obilježja krivičnog djela iz člana 336. stav 2. u vezi s ačlanom 332. stav 1. KZ FBiH.

Iz naprijed navedenih razloga, žalbom braniteljice optuženog nije dovedena u pitanje zakonitost ni pravilnost pobijane presude.

Zbog odluke o kazni, presuda se pobija kako žalbom kantonalne tužiteljice tako i žalbom braniteljice optuženog.

Najprije, kada su u pitanju žalbeni navodi kantonalne tužiteljice kojima se ukazuje da je prvostepeni sud pri odmjeravanju kazne optuženom, propustio kao otežavajuću okolnost na strani optuženog cijeliti posljedice, odnosno jačinu ugrožavanja zaštićenog dobra, i da je sud propustio pravilno cijeliti težinu krivičnog djela i voditi računa o postizanju svrhe, su neprihvatljivi. Ovo iz razloga što iz obrazloženja prvostepene presude (str. 19.) proizilazi da je prvostepeni sud kao otežavajuće okolnosti na strani optuženog cijelio da je optuženi kritične prilike povrijedio četiri blanketne norme, da je upravljao vozilom duplo većom brzinom od dozvoljene brzine, bez obzira na činjenicu što samo prekoračenje brzine predstavlja bitno obilježje djela, jer svako veće prekoračenje djelo čini težim od onoga gdje je prekoračenje manje ili neznatno, potom, jačinu povređivanja zaštićenog dobra koje se ogleda u smrtnom stradavanju jedne osobe, osobito teškom povređivanju tri osobe i lakom povređivanju jedne osobe što je također znatno teža posljedica od smrti jedne osobe kao potrebnog minimuma za postojanje predmetnog kaznenog djela. Ni žalbeni navod da prvostepeni sud nije u dovoljnoj mjeri vrednovao posljedicu blanketnih propisa koje je prekršio optuženi i da je dao prevelik značaj olakšavajućim okolnostima, ne može dovesti u pitanje odluku o kazni. Ovo zbog toga što kantonalna tužiteljica u žalbi dalje ne iznosi argumente u prilog pomenutih žalbenih navoda, osim što ponovo u žalbi ukazuje na težinu posljedice predmetnog krivičnog djela koju, prema žalbenoj tvrdnji, sud ne obrazlaže.

Kada je riječ o žalbenim navodima braniteljice optuženog kojima se pobija odluka suda o kazni, nije prihvatljiv žalbeni navod da je sud okolnost, da je optuženi kritične prilike prekršio veći broj blanketnih propisa, morao cijeliti u svjetlu vremena i mjesta kršenja istih, jer u žalbi ne argumentuje zbog čega je ta okolnost od značaja za odmjeravanje kazne u smislu člana 49. KZ FBiH.

Suprotno prednjem, osnovano braniteljica prigovara da sud nije u dovoljnoj mjeri cijelio doprinos oštećenog. Naime, kao olakšavajuće okolnosti na strani optuženog prvostepeni sud je cijelio i doprinos oštećenog koji se ogleda u tome da je oštećeni I.S. vozilom Peugeot dijelom vozila prešao u suprotnu kolovoznu traku, zatim da su u vozilu zajedno sa njim bile četiri osobe za čiju sigurnost je optuženi preuzeo odgovornost, kao i da suputnici u njegovom vozilu, odnosno suvozač nisu bili vezani, iako se radilo o djeci koja su njemu bila povjerena na brigu kao treneru. Po ocjeni ovog suda, ovim činjenicama prvostepeni sud nije dao adekvatan značaj. Prema tome, ovaj sud uzimajući u obzir osnovanim navedene žalbene navode braniteljice smatra da je optuženom prestrogo odmjerena kazna zatvora, jer su u nedovoljnoj mjeri cijunjene olakšavajuće okolnosti koje se odnose na utvrđeni doprinos oštećenog nastanku saobraćajne nezgode. Uz davanje većeg značaja toj okolnosti, ovaj sud je žalbu braniteljice optuženog uvažio i pobijanu presudu u odluci o kazni preinačio, te optuženom za učinjeno krivično djelo izrekao

kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) godina, smatrajući da će se ovakvom kaznom ostvariti svrha kažnjavanja iz člana 42. KZ FBiH. Pri tome ovaj sud je imao u vidu da je optuženom prvostepeni sud izrekao i mjeru sigurnosti zabrane upravljanja prijevoznim sredstvom „B“ kategorije u trajanju navedenom kao u izreci pobijane presude, a koja se žalbom braniteljice optuženog i ne dovodi u pitanje.

Iz navedenih razloga je ovaj sud na osnovu člana 328. ZKP FBiH najprije odbio žalbu kantonalne tužiteljice kao neosnovanu, a zatim uz djelimično uvažavanje žalbe braniteljice optuženog, na osnovu člana 329. ZKP FBiH, preinačio prvostepenu presudu i optuženom izrekao kaznu zatvora u kraćem trajanju, dok je u preostalom dijelu prvostepena presuda ostala neizmijenjena.

Zapisničarka
Živana Roić, s.r.

Predsjednik vijeća
Dragan Čorlija, s.r.